

11sinif 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili - Set 1

1-) Metinde “hudûs” düşüncesi en kısa hâliyle hangi esasa dayanır? (18 kelime)

Değişen ve sonradan ortaya

2-) Kâinatın sonradan meydana geldiğine metinde hangi gözleme dayanılarak dikkat çekilir? (16 kelime)

Zaman içinde varlık âleminde

3-) Mevsimlerin değişimi, bu konuda nasıl bir delil olarak kullanılır? (15 kelime)

Her baharda adeta

4-) Günlük ve mevsimlik değişimlerin gösterdiği temel hakikat nedir? (14 kelime)

Bunlar, her zaman

5-) Metinde dünyanın “misafirhane” gibi gösterilmesi neyi anlatır? (13 kelime)

Yeryüzünün gelip geçen

6-) Baharda ortaya çıkan canlılık neden “kudret mucizesi” sayılır? (12 kelime)

Çünkü sayılamayacak kadar

11sinif 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili - Set 2

1-) Metinde kelâm âlimlerinin “hudûs” için kurduğu akıl yürütme hangi aşamalardan oluşur? (19 kelime)

Önce âlemin değıştiği kabul

2-) Bu akıl yürütmeye metinde verilen onay nasıl ifade edilir? (12 kelime)

Bu görüşün doğru

3-) Her yıl ve her mevsimde yeni bir âlem gelmesi düşüncesi neyi ispatlamak için kullanılır? (14 kelime)

Kâinatın sabit ve

4-) “Hiçten yaratma” vurgusu, metnin ana fikrine nasıl hizmet eder? (11 kelime)

Varlıkların sadece

5-) Varlıkların birbiri ardınca zaman içine dizilmesi ifadesi ne anlatır? (11 kelime)

Olayların başıboş

6-) Metne göre kâinattaki varlıklar yalnız kendi başlarına mı delildir, yoksa ilişkileriyle de mi? (10 kelime)

Hem kendi

11sinif 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili - Set 3

1-) Hudûs delilinde değışme ile sonradan olma arasında nasıl bir bağ kurulur? (12 kelime)

Değişen şeyin sabit

2-) Metinde kâinatın değıştiğı sadece uzun zaman dilimleriyle mi anlatılır? (11 kelime)

Hayır, asır,

3-) Bu kadar sık yenilenme üzerinde durulmasının sebebi nedir? (18 kelime)

Yaratmanın uzak bir geçmişte

4-) “Ehl-i şuur” ifadesiyle kimlere işaret edilir? (10 kelime)

Düşünebilen, fark

5-) Dünya ve yeryüzünün misafirhane sayılması, varlık anlayışına hangi yönü kazandırır? (10 kelime)

Hayatın ve

6-) Metne göre sürekli küçük âlemler yaratan zatın büyük âlemi de yaratmış olması neden zorunlu görülür? (17 kelime)

Çünkü âlem içinde tekrar

11sinif 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili - Set 4

1-) “Âlem hâdistir” hükmü metinde hangi gözlenebilir olgu ile desteklenir? (12 kelime)

Sürekli değişen, yenilenen

2-) Metinde bir yılın veya mevsimin adeta bir âlem gibi görülmesi neyi anlatır? (16 kelime)

Bu dönemlerde ortaya çıkan

3-) Bu yenilenmelerin insanlara gösterilip sonra kaldırılması hangi düşünceyi kuvvetlendirir? (10 kelime)

Görünen düzenlerin

4-) Her baharda yaşanan değişim, Allah'ın hangi yönünü özellikle gösterir? (9 kelime)

Kudretinin yenileyici

5-) Metinde büyük âlemi yaratanla, onun içindeki yenilenmeleri yapan arasında nasıl bir ilişki kurulur? (10 kelime)

İçindeki sürekli

6-) “Bir tek şey binler lisanla şehadet eder” sözü nasıl anlaşılmalıdır? (13 kelime)

Bir varlık, birçok

11sinif 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili - Set 5

1-) Metnin hudûs bölümünde yaratmanın sürekliliği hangi örneklerle anlatılır? (11 kelime)

Asır, yıl,

2-) “Biri gider, biri gelir” düşüncesi varlık hakkında hangi sonuca götürür? (14 kelime)

Varlık düzeninin değişmez

3-) Her gün ve mevsimde yeni yaratılışların görülmesi, insanın hangi yönüne hitap eder? (9 kelime)

Düşünme, ibret

4-) Yeryüzünün büyük misafirlere hazırlanmış yer sayılması, canlıların dünyadaki durumunu nasıl tanımlar? (13 kelime)

Onları burada kalıcı

5-) Metnin genel mesajı, aklını kullanan bir genç için nasıl özetlenebilir? (14 kelime)

Kâinattaki sürekli yenilenme

6-) Son cümledeki sarsıcı hitabın amacı nedir? (8 kelime)

Okuyanı gafletten

11sinif 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili - Set 6

1-) Hudûs deliline göre değişim niçin önemlidir? (11 kelime)
Çünkü değişim,

2-) Metinde kâinatın hâdis oluşu sadece teorik olarak mı söylenir, yoksa gözleme de dayanır mı? (9 kelime)
Gözleme de

3-) Baharların “yenilenen kâinatlar” gibi sunulması neyi fark ettirmeyi amaçlar? (12 kelime)
Her yıl göz

4-) Bu yaratılışların sonra ortadan kaldırılması neyin işaretidir? (12 kelime)
Bunların kendi kendine

5-) Metinde, yaratmanın peş peşe gelmesi hangi ilâhî sîfata özellikle delildir? (9 kelime)
Sonsuz kudret

CEVAP ANAHTARI

11sinif 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili - Set 1 -

CEVAPLAR

1-) Metinde “hudûs” düşüncesi en kısa hâliyle hangi esasa dayanır?

Değişen ve sonradan ortaya çıkan şeylerin kendi kendine var olamayacağı, onları var eden bir yaratıcı bulunması esasına dayanır.

2-) Kâinatın sonradan meydana geldiğine metinde hangi gözleme dayanılarak dikkat çekilir?

Zaman içinde varlık âleminde sürekli yenilenme görülmesine; her dönemde bir düzenin gidip yerine yenisinin gelmesine dayanılır.

3-) Mevsimlerin değişimi, bu konuda nasıl bir delil olarak kullanılır?

Her baharda adeta yeni bir âlem kurulup sonra kaldırıldığı gösterilerek yaratmanın tekrar tekrar gerçekleştiği anlatılır.

4-) Günlük ve mevsimlik değişimlerin gösterdiği temel hakikat nedir?

Bunlar, her zaman yeni varlıklar ortaya koyan sonsuz kudret sahibi bir yaratıcının bulunduğunu gösterir.

5-) Metinde dünyanın “misafirhane” gibi gösterilmesi neyi anlatır?

Yeryüzünün gelip geçen canlılara ve varlıklara geçici bir konak yeri olarak hazırlandığını anlatır.

6-) Baharda ortaya çıkan canlılık neden “kudret mucizesi” sayılır?

Çünkü sayılamayacak kadar çok varlık, düzenli ve hikmetli biçimde yeniden ortaya çıkar.

11sinif 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili - Set 2 -

CEVAPLAR

- 1-) Metinde kelâm âlimlerinin “hudûs” için kurduğu akıl yürütme hangi aşamalardan oluşur?
Önce âlemin değıştiği kabul edilir; değışen şeyin sonradan olduğu söylenir; sonradan olanın da bir meydana getiricisi bulunduğu sonucuna varılır.
- 2-) Bu akıl yürütmeye metinde verilen onay nasıl ifade edilir?
Bu görüşün doğru olduğu kabul edilir ve ardından tabiatta görülen yenilenmelerle desteklenir.
- 3-) Her yıl ve her mevsimde yeni bir âlem gelmesi düşüncesi neyi ispatlamak için kullanılır?
Kâinatın sabit ve ezelî olmayıp yenilenen, sonradan yaratılan bir düzen olduğunu göstermek için kullanılır.
- 4-) “Hiçten yaratma” vurgusu, metnin ana fikrine nasıl hizmet eder?
Varlıkların sadece biçim değıştirmediğini, doğrudan yaratıldığını belirterek yaratıcı kudreti öne çıkarır.
- 5-) Varlıkların birbiri ardınca zaman içine dizilmesi ifadesi ne anlatır?
Olayların başıboş değil, ardışık ve planlı bir şekilde meydana getirildiğini anlatır.
- 6-) Metne göre kâinattaki varlıklar yalnız kendi başlarına mı delildir, yoksa ilişkileriyle de mi?
Hem kendi başlarına hem de diğer varlıklarla olan ilişkileriyle delildir.

11sinif 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili - Set 3 -

CEVAPLAR

1-) Hudûs delilinde değışme ile sonradan olma arasında nasıl bir bağ kurulur?

Değişen şeyin sabit ve ezeli değil, sonradan meydana gelmiş olduğu kabul edilir.

2-) Metinde kâinatın değiştiği sadece uzun zaman dilimleriyle mi anlatılır?

Hayır, asır, yıl, mevsim ve gün gibi farklı zaman dilimleriyle anlatılır.

3-) Bu kadar sık yenilenme üzerinde durulmasının sebebi nedir?

Yaratmanın uzak bir geçmişte kalmış tek seferlik bir iş değil, sürekli devam eden bir fiil olduğunu göstermek içindir.

4-) “Ehl-i şuur” ifadesiyle kimlere işaret edilir?

Düşünebilen, fark edebilen ve ibret alabilecek şuurlu varlıklara işaret edilir.

5-) Dünya ve yeryüzünün misafirhane sayılması, varlık anlayışına hangi yönü kazandırır?

Hayatın ve dünyadaki kalışın geçici olduğunu, gelenlerin sonra ayrıldığını hatırlatır.

6-) Metne göre sürekli küçük âlemler yaratan zatın büyük âlemi de yaratmış olması neden zorunlu görülür?

Çünkü âlem içinde tekrar tekrar benzer çapta yaratmalar yapanın, bütün bu düzenin asıl sahibi olması aklen gereklidir.

11sinif 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili - Set 4 -

CEVAPLAR

1-) “Âlem hâdistir” hükmü metinde hangi gözlenebilir olgu ile desteklenir?

Sürekli değişen, yenilenen ve biri giderken diğerrinin geldiğı varlık düzeni ile desteklenir.

2-) Metinde bir yılın veya mevsimin adeta bir âlem gibi görölmesi neyi anlatır?

Bu dönemlerde ortaya çıkan büyük çaplı değişim ve yenilenmenin küçük bir kâinat kadar kapsamlı olduğunu anlatır.

3-) Bu yenilenmelerin insanlara gösterilip sonra kaldırılması hangi düşünceyi kuvvetlendirir?

Görünen düzenlerin kalıcı değil, yaratılıp kaldırılan tablolar olduğu düşüncesini kuvvetlendirir.

4-) Her baharda yaşanan değişim, Allah’ın hangi yönünü özellikle gösterir?

Kudretinin yenileyici ve tekrar tekrar yaratıcı yönünü özellikle gösterir.

5-) Metinde büyük âlemi yaratanla, onun içindeki yenilenmeleri yapan arasında nasıl bir ilişki kurulur?

İçindeki sürekli yaratmaları yapanın, bütün âlemin de yaratıcısı olduğu söylenir.

6-) “Bir tek şey binler lisanla şehadet eder” sözü nasıl anlaşılmalıdır?

Bir varlık, birçok özelliğı ve bağlantısı üzerinden yaratıcıyı farklı yönlerden gösterir diye anlaşılmalıdır.

11sinif 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili - Set 5 -

CEVAPLAR

1-) Metnin hudûs bölümünde yaratmanın sürekliliği hangi örneklerle anlatılır?

Asır, yıl, mevsim ve gün gibi dönemlerde görülen ardışık yenilenmelerle anlatılır.

2-) “Biri gider, biri gelir” düşüncesi varlık hakkında hangi sonuca götürür?

Varlık düzeninin değişmez ve ezelî değil, sonradan yaratılan ve yenilenen bir yapı olduğunu gösterir.

3-) Her gün ve mevsimde yeni yaratılışların görülmesi, insanın hangi yönüne hitap eder?

Düşünme, ibret alma ve yaratıcıyı tanıma yönüne hitap eder.

4-) Yeryüzünün büyük misafirlere hazırlanmış yer sayılması, canlıların dünyadaki durumunu nasıl tanımlar?

Onları burada kalıcı malik değil, bir süre kalan yolcu ve misafir gibi tanımlar.

5-) Metnin genel mesajı, aklını kullanan bir genç için nasıl özetlenebilir? Kâinattaki sürekli yenilenme ve ince düzen, Allah’ın varlığını, kudretini ve hikmetli iradesini açıkça göstermektedir.

6-) Son cümledeki sarsıcı hitabın amacı nedir?

Okuyanı gafletten uyandırmak, delilleri ciddiyetle düşünmeye sevk etmektir.

11sinif 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili - Set 6 -

CEVAPLAR

1-) Hudûs deliline göre değişim niçin önemlidir?

Çünkü değişim, varlığın ezeli ve sabit olmadığını; sonradan meydana geldiğini düşündürür.

2-) Metinde kâinatın hâdis oluşu sadece teorik olarak mı söylenir, yoksa gözleme de dayanır mı?

Gözleme de dayanır; sürekli yenilenme ve değişme örnek gösterilir.

3-) Baharların “yenilenen kâinatlar” gibi sunulması neyi fark ettirmeyi amaçlar?

Her yıl göz önünde büyük çaplı bir yaratılış sergilendiğini fark ettirmeyi amaçlar.

4-) Bu yaratılışların sonra ortadan kaldırılması neyin işaretidir?

Bunların kendi kendine kalıcı varlıklar olmadığını, yaratanın dilediği zaman değiştirip kaldırdığının işaretidir.

5-) Metinde, yaratmanın peş peşe gelmesi hangi ilâhî sığata özellikle delildir?

Sonsuz kudret ve sürekli tasarruf sahibi oluşa özellikle delildir.